

โครงการจัดตั้งธนาคารอาหารของประเทศไทย (Thailand's Food Bank)

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ร่วมกับมูลนิธิริสโกลาร์ส ออฟ ซัสทีแนนซ์ (SOS) และเครือข่ายพันธมิตรจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการจัดการอาหารส่วนเกินของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย พร้อมขยายผลการกอบกู้อาหารส่วนเกินจากผู้ประกอบการเพื่อส่งต่อแก่ประชากรกลุ่มเปราะบางและชุมชนในพื้นที่ต่าง ๆ มุ่งสู่การจัดตั้ง “ธนาคารอาหารของประเทศไทย” เพื่อร่วมแก้ปัญหาความไม่มั่นคงทางอาหารและลดปัญหาขยะอาหารอย่างยั่งยืน

รายละเอียดงานวิจัย

เครื่องมือสนับสนุนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมของ Thailand's Food Bank ได้แก่

- **แนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยของอาหารบริจาค** เป็นแนวปฏิบัติกลางที่เหมาะสมสำหรับกระบวนการบริจาคอาหารส่วนเกินของประเทศ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริจาคและผู้รับอาหารว่าอาหารจะมีความปลอดภัย
- **แพลตฟอร์มดิจิทัลสำหรับจับคู่ผู้บริจาคและผู้รับ** เป็นแพลตฟอร์มระบบปัญญาประดิษฐ์ในการจับคู่ความต้องการผู้ให้และผู้รับ แนะนำเส้นทางการบริจาคลดค่าน้ำมัน และค่าเดินทาง เป็นฐานข้อมูลกลางของประเทศช่วยตรวจสอบเส้นทางการส่งต่ออาหารได้ตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง และแนะนำโภชนาการที่เหมาะสมให้กับกลุ่มผู้บริโภคได้
- **ฐานข้อมูลการปล่อยคาร์บอนของอาหารบริจาค** เป็นฐานข้อมูลเพื่อการตรวจสอบการปล่อยคาร์บอนและคำนวณคาร์บอนเครดิต
- **ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายมาตรการส่งเสริมทางด้านภาษี** โดยมีข้อเสนอให้การบริจาคอาหารส่วนเกินผ่านหน่วยรับบริจาคที่ได้รับการรับรอง เป็นหนึ่งในวิธีการทำลายสินค้าหรือเทียบเท่า เพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี เท่ากับการทำลาย (อยู่ระหว่างดำเนินการกับ ก.การคลัง)

สถานะ

- **การขยายผล** ดำเนินการร่วมกับ พมจ. อปท. สคพ. และผู้ประกอบการ (ปี 2566) ในการขยายผลโครงการและการจัดตั้งธนาคารอาหารในพื้นที่ ปัจจุบันดำเนินการแล้วใน **19 จังหวัด** (ภาคเหนือ กลาง ตะวันออกเฉียงเหนือ และใต้) กอบกู้อาหารได้แล้วมากกว่า **13 ล้านมื้อ**
- **แนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยของอาหารบริจาค** ได้มีการประกาศคณะอนุกรรมการด้านการลดขยะอาหาร เรื่อง แนวปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยอาหารสำหรับการบริจาคอาหาร พ.ศ. 2568 ณ วันที่ 23 มิถุนายน 2568
- **ฐานข้อมูลการปล่อยคาร์บอนของอาหารบริจาค** เป็นฐานข้อมูลเพื่อการตรวจสอบการปล่อยคาร์บอนและคำนวณคาร์บอนเครดิต
- โครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก (Low Emission Support Scheme : LESS) มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2568
- โครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (Thailand Voluntary Emission Reduction – T-Ver) มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 มีนาคม 2569

เป้าหมายโครงการในระยะต่อไป มุ่งเน้นขยายผลโมเดลการกอบกู้อาหารส่วนเกินใน 30 จังหวัดภายในปี พ.ศ. 2571

รางวัลที่ได้รับ

รางวัลโครงการวิจัยด้านการเกษตรดีเด่น สวทช. ประจำปี 2568

ผู้รับผิดชอบ

ดร.ปัทมาพร ประชุมรัตน์
นักวิจัยนโยบายอาวุโส
ฝ่ายบริหารกลยุทธ์และนโยบายองค์กร
สำนักงานกลาง
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

